

VLASTIVĚDA MORAVSKÁ.

Vydává Musejní spolek v Brně.

REDAKCE:

Dr. Frt. Dvorský, a Dr. Frant. Kameníček, hlavní redaktoři. — Odborní redaktoři: Josef Hladík, Fr. J. Rypáček, Tom. Šilený, Dr. Fr. Šujan.

II.

MÍSTOPIŠ MORAVY.

Díl II. místopisu.

JIHLAVSKÝ KRAJ.

Rediguje Dr. Fr. Dvorský.

TŘEBICKÝ OKRES.

Čís. 66.

V BRNĚ 1906.

Nákladem Musejního spolku. — Tiskem moravské akciové knihtiskárny.

VLASTIVĚDA MORAVSKÁ.

II. Místopis.

TŘEBICKÝ OKRES.

Napsal

prof. dr. Frant. Dvorský.

Za vydávání odpovídá Dr. František Dvorský.

Cena K 7.20.

V BRNĚ 1906.

Nákladem Musejního spolku. — Tiskem moravské akciové knihtiskárny.

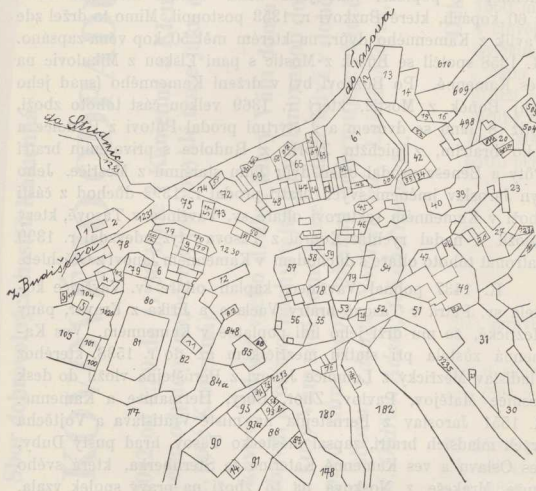

Kamenná,

(Kamená) neb Kamenné pojmenováno od množství žulových balvanů roztroušených po celém okolí.

Vesnice leží 4 km. vých. od Budišova po pravé straně silnice, která vede z Budišova do Tasova, čítá nyní v 52 domech 286 obyv., katolíků, zemědělců; r. 1870 napočítáno 302, r. 1890

298 obyv., z čehož patrně, že osadníků ubývá. Ves jest nepravdělně stavěna z kamene; mimo silnice vedou do ní 4 cesty. (Obr. 118.) Ani v nábytku, ani v kroji nezachovalo se svéráznosti. R. 1755 bylo zde jen 13 usedlých: 1 rolník měl $1\frac{1}{4}$ lánu, 4 rolníci po 1 láně, 3 po půlláně, 1 o čtvrtláně, 1 podsedek a 1 chalupník; mimo to 2 dvořáci, kteří měli po 166 měřách, lán byl o 54 měř.

Obr. 118. Pádorys kamenné.

Tratě se jmenovaly: na Nivce, na Sejtovcích, na Záloží, v Mokří, na Vohradách, na Příčkách, na Břinčí, na Zadních horách.

Přifařena jest obec do Budišova, kamž bývala i přiškolená; později navštěvovali děti školu v Pyšele; nyní má Kamenná svou jednotřídnou školu, do které chodí průměrně 60 dítek.

Nejstarší rody jsou Dvořákův a Bursíkův.

Celkem patří k osadě: 333 ha. poli, 22·6 ha. luk, 3·8 ha. zahrad, 32 ha. pastvin, 136 ha. lesa, a 6 a. rybníků a močálů.

Dle nejstarší zprávy z r. 1349 patřila Kamenná ku hradu Mosticům (Moštišti).

Buzek z Mostic prodal toho roku Květoňovi ve vsi „Kamenné“ 1 popluží; také jeho bratr Vznata měl zde zboží v 60 kopách, které Buzkovi r. 1353 postoupil. Mimo to držel zde Pavlík z Kamenného dvůr, na kterém měl 50 kop věna zapsáno. R. 1358 spolčil se Buzek z Mostic s paní Elškou z Mikulovic na ves Kamenné. Po Buzkovi byl v držení Kamenného (snad jeho syn) Buňěk z Mostic, který r. 1369 velkou část tohoto zboží, totiž 8 lánů se dvorem a 2 čtvrtmi prodal Půtovi z Rudolce a jeho bratřím, z nichžto Žibřid z Rudolce s přivolením bratří Půty a Beneše prodal onen dvůr Janu staršímu z Mezříče. Jeho syn Jaroslav jménem svých bratří prodal r. 1392 důchod z části zboží v Kamenném rektorovi oltáře sv. Vavřince v Tasově, který založil a nadal rychtář Konrát z Tasova; týž odevzdal r. 1399 patronát tohoto oltáře s důchodem v Kamenném Janovi z Otěchleb.

R. 1437 pohnal Vavřinec, kaplan oltáře sv. Vavřince kostela sv. Petra v Tasově bratry Václava a Jiřika z Kravař, pány Mezřícké, že mu drží jeho lidi poplatné v Kamenném. Ves Kamenná zůstala při statku mezříčském až do r. 1538, kteréhož Vladislav Mezřícký z Lomnice Janovi z Pernštejna vložil do desk vesnice Matějov, Pavlov, Zhoř, Bory, Heřmanice a Kamenné. R. 1551 Jaroslav z Pernštejna na místě Vratislava a Vojtěcha svých mladších bratří, zapsal městečko Tasov, hrad pustý Duby, ves Oslavu a ves Kamenné Kateřině ze Šternberka, která svého muže Mrakeše z Noskova na to zboží na pravý spolek vzala. Tím přišla Kamenná ke statku Budišovu, jenž tvořil s tasovským celek. Mimo to připomíná se v Kamenné ještě druhý dvůr; tento ponechal si Bůněk z Mostic a prodal jej s povolením Markety a Bětky z Kamenného teprve r. 1376 jakémusi Peškovi.

Další jeho majitelé se jmenují: 1383 Jan z Kamenného, řeč. Klát; roku 1437 Januš z Pyšela prodal Vachkovi z Kamenného dvůr v Kamenném a r. 1446 Jan z Benedína spolčil se s Benešem z Benedína na 1 lán a jiné právo své v Kamenném, načež Beneš pohnal Beneše z Boskovic a z Černé Hory, že mu drží platný lán v Kamenném.

R. 1466 král Jiří zapsal bratřím Jindřichovi a Theodorikovi z Evanče důchody na zboží kaple sv. Vavřince v Tasově, mezi jiným v Kamenném 2 dvory a 2 chalupy; Jetřich z Evanče prodal svůj dvůr a 1 lán v Kamenném r. 1481 Jiříkovi Vaneckému z Jemničky a tento r. 1492 Martinovi z Kamenného.

R. 1511 vkládá Valentin z Kamenného manželce své Dorotě své věnné právo na $\frac{1}{2}$ dvoře v Kamenné. Ještě r. 1560 měli sirotci po Jiříkovi Oslavickém z Jemničky v Kamenné 1 člověka, kteréhož jejich poručník Zdeněk z Valdštejna s Oslavičkou a jiným zbožím vložil Zikmuntovi Heltovi z Kementa, pánu na Meziříčí. Posud jsou v Kamenné 2 dvory: jeden z nich drží rod Dvořákův pocházející od svrchu jmenovaného Martina, druhý rod Buršíkův (od r. 1502); jsou to bezpochyby ony 2 dvory, které kdysi náležely kaple sv. Vavřince v Tasově. R. 1750 patřil první Josefu Dvořákovi, druhý Pavlovi Buršíkovi.

SOUDNÍ OKRES:
TŘEBÍČ

- Město
- ⊙ Městečko
- ⊖ Obec farní
- Obec se školou
- Obec katastrální
- Kolonie
- Samota D. Dvůr, Z. zámeček; P. vila, L. lázeň, H. hospoda; C. cihelna, P. papírna, T. továrna, Sp. špodiárna
- Stanice železniční
- △ Trojúhelníkový bod
- ⊕ Kříž
- ⊕ Kamenný kříž
- ✱ Mlýn
- ⚡ Mlynářna
- ⚡ Plynárna
- hranice okresní
- hranice okresní
- Cesta vozová
- Železnice
- Cíla znamenají výšku v metrech

